

T e d e n

vseživljenjskega učenja

TVU - Novičke

Št. 1/1998/L. III

Andragoški center Republike Slovenije
Slovene Adult Education Centre

TVU-Novičke so informativni bilten izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in aktivno sodelovanje v njem. Bilten je namenjen obveščanju o pripravljanih, temeljnih, spremljajočih in sklepnih dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

TVU-Novičke izdaja in ureja informacijsko središče Andragoškega centra Slovenije. Izhajajo v skladu z določili vsakoletnega načrta TVU-ja.

Urednica: mag. Zvonka Pangerc-Pahernik

Oblikovalka: Meri Beganovič

Naslov uredništva:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Telefon: 061 443 656

Telefaks: 061 445 881

Elektronska pošta: zvonka.pangerc@acs-saec.si

0. UVOD

Teden vseživljenjskega učenja letos pripravljamo že tretjič. Obakrat doslej smo se sodelavci Andragoškega centra, ki delamo pri tem projektu, obračali na vas, potencialne izvajalce in udeležence, prek rumenih prilog našega informativnega biltena Novičke. Ob izdelavi poročila in analize TVU-ja '97 pa smo se odločili drugače. Tako kot so se podvojili vsi številčni pokazatelji Tedna (število izvajalcev, prireditev, prispevkov v javnih občilih), tako je narastel tudi obseg informacij, ki smo vam jih želeli posredovati, hkrati pa smo menili, da zaradi kontinuitete in preglednosti Teden potrebuje svoje glasilo. Tako so decembra lani nastale TVU-Novičke s poročilom in analizo TVU-ja '97 (štev. 5/1997).

V takšni novi preobledi se pojavljamo tudi s tokratno izdajo TVU-Novičk, v katero smo zapisali, da gre za tretji letnik in pri tem imeli v mislih vse rumene priloge iz let 1996 in 1997, ki so spremljale prvi dve izvedbi Tedna. Prva številka letošnjih TVU-Novičk je tako namenjena **predstavitvi preliminarnega načrta TVU-ja '98**, ki pomeni vnovično konkretizacijo sedaj že dobro znanega in uveljavljenega modela TVU-ja ter opredelitev pripravljanih, temeljnih, vzporednih in sklepnih dejavnosti Tedna. Znotraj postavljenega časovnega okvira, ki smo ga letos na predlog izvajalcev podaljšali na sedem dni, in načelne razmejitve dejavnosti na državno in krajevno raven pa je vsem zainteresiranim na voljo širok manevrski prostor za zasnovo in izpeljavo strokovnih, promocijskih in družabnih dogodkov.

Andragoški center po eni strani sicer deluje kot spodbujevalec in koordinator Tedna, po drugi strani pa je izvajalec kot vsi drugi. Ker je sedaj, v spomladanskih mesecih, ravno pravi čas za iskanje svežih idej, postavljanje prvih izhodišč in sprejemanje odločitev, že **razmišljamo o prireditvah, ki bodo v Tednu potekale pri nas**. Zato vam predstavljamo tudi naše okvirne zamisli, da jih boste lahko upoštevali pri načrtovanju svojih dogodkov.

Lani smo s **podelitvijo priznanj ACS-ja** petnajstim posameznikom, skupinam in organizacijam za posebne dosežke pri učenju odraslih zorali ledino, že letos pa nameravamo temu pomembnemu vidiku Tedna nameniti še več pozornosti, zato pišemo tudi o tem.

Nazadnje izpolnjujemo tudi obljubo, dano v analizi TVU-ja '97, saj **objavljamo pričevanja izvajalcev**, ki so izpolnjeni anketi priložili opis svojih izkušenj in spoznanj. Menimo, da so ta izvirna poročila o dogajanjih po različnih prizoriščih TVU-ja najboljša spodbuda vsem, ki se spogledujete z mislijo, da bi se nam letos pridružili, in pa potrditev vsem tistim, ki ste svojo naklonjenost ideji Tedna že enkrat ali celo obakrat udeležili.

Toliko za zdaj. V naslednji številki TVU-Novičk lahko pričakujete še konkretnije informacije, napotke in gradiva. Medtem pa vam želimo veliko ustvarjalne radosti pri idejnem snovanju vašega letošnjega nastopa na TVU-ju '98.

mag. Zvonka Pangerc-Pahernik, ACS

1. NAČRTUJEMO ŽE TRETJI TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA V SLOVENIJI (19. - 25. OKTOBER 1998)

Po dveh izpeljavah se je Teden vseživljenjskega učenja uveljavil kot vseslovenska prireditev, ki povezuje raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja v Sloveniji ter udeležence vseh generacij, s tem pa bistveno prispeva k uveljavljanju koncepta in prakse vseživljenjskega učenja v naši družbi. Poročilo in analiza TVU-ja '96 in Poročilo in analiza TVU-ja '97 kažeta, da institucije in posamezniki, občinske oblasti in država takšno obliko promocije učenja in izobraževanja podpirajo in si je želijo tudi v prihodnje. Spodbudni podatki - v letu 1996 58 izvajalcev in okrog 500 prireditev, v letu 1997 pa že 139 izvajalcev in blizu 1.000 prireditev - so nas utrdili v prepričanju, da Teden mora ostati vsakoletna prireditev in stalen projekt, ki bo pripomogel k uresničevanju slogana: Slovenija, učeča se dežela.

Andragoški center Slovenije bo v sodelovanju z Organizacijskim odborom za pripravo TVU-ja pri Ministrstvu za šolstvo in šport ter z izvajalci na državni in krajevni ravni Teden ponovno izpeljal, tokrat od 19. do 25. oktobra. Objavljamo **preliminarni načrt TVU-ja '98**, ki obsega pripravljalne, temeljne, vzporedne in sklepne dejavnosti. Temelji na že uveljavljeni zasnovi, ki je glede na realne možnosti obogatena s pridobljenimi izkušnjami, spoznanji, kritičnimi stališči in predlogi doslej sodelujočih.

1.1 Pripravljalne dejavnosti

Pripravljalne dejavnosti TVU-ja '98 so namenjene predstavitvi analize lanskega Tedna, vpeljevanju pridobljenih spoznanj in izkušenj v letošnjo zasnovi, izdelavi načrta za TVU '98 ter izpeljavi predhodnih aktivnosti Tedna, tj. spodbujanje, obveščanje, usklajevanje.

Teden se je uveljavil kot vseslovenska prireditev...

Teden mora ostati vsakoletna prireditev in stalen projekt, ki bo pripomogel k uresničevanju slogana: Slovenija, učeča se dežela.

Dejavnosti	Datum/rok
• Predstavitve poročila in analize TVU-ja '97 organizacijskemu odboru za pripravo TVU-ja '98.	26. 1. 1998
• Priprava preliminarnega načrta TVU-ja '98' ter posredovanje poročila, načrta ter pobude za ponovno generalno sponzorstvo vladi Slovenije.	20. 2. 1998
• Prva promocijska akcija: predstavitve analize TVU-ja '97 in načrta za TVU '98 na <i>Dnevi slovenskega izobraževanja</i> v Cankarjevem domu.	20. 3. ob 11. uri
• Pripravljalne aktivnosti za podelitev priznanj za posebne dosežke pri učenju in bogatitvi lastnega znanja ter za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri učenju in bogatitvi znanja drugih (opredelitev nosilca priznanj, oblikovanje komisije, dopolnitve pravilnika, objava razpisa).	marec
• Načrtovanje in zasnova skupnega promocijskega gradiva.	marec
• TVU-Novičke 1998/1: pričevanja izvajalcev TVU-ja '97 in prvi poziv k sodelovanju v TVU-ju '98.	marec
• Srečanja s potencialnimi izvajalci TVU-ja '98, namenjena izmenjavi izkušenj, pobud in zamisli ter obravnavi preliminarnega načrta TVU-ja 98.	marec
• Spodbujanje predstavnikov občin, javnih občil, vseh ministrstev, obeh gospodarskih zbornic in še koga, da prepoznajo svojo aktivno vlogo v TVU-ju '98 (okrožnice, javni pozivi, po potrebi sestanki).	marec
• TVU-Novičke 1998/2: Predstavitve načrta TVU-ja 98, napotki za organizacijo na državni in krajevni ravni, poziv k prijavi dejavnosti	april
• Rok za zbiranje prijav na razpis za podelitev priznanj:	15. 6. 1998
• Rok za zbiranje prijav izvajalcev in dejavnosti na krajevni in državni ravni:	7. 9. 1998
• TVU-Novičke 1998/3: Nadaljnje informacije o pripravah na TVU '98.	začetek septembra
• Priprava koledarja prireditev.	do 30. 9. 1998
• Razpošiljanje promocijskega gradiva.	začetek oktobra
• TVU-Novičke 1998/4: V zadnjih pripravah na TVU '98.	začetek oktobra

Bistvena novost je v tem, da bo TVU '98 trajal sedem dni.

1.2 Temeljne dejavnosti

Temeljne dejavnosti TVU-ja '98 bodo potekale v času Tedna **od 19. do 25. oktobra 1998**, in sicer na državni in krajevni ravni. Bistvena novost je v tem, da bo TVU '98 trajal sedem dni, od katerih bo prvi dan namenjen slovesnemu odprtju Tedna in podelitvi priznanj na državni ravni, drugi dan pa slovesnim odprtjem na krajevni ravni; že ta dan pa vse do konca tedna bodo potekale raznovrstne predstavitvene, izobraževalne in spremljajoče prireditve na obeh ravneh.

1.2.1 Priveditve na državni ravni

Dejavnosti	Datum/rok
• Tiskovna konferenca - seznanitev predstavnikov javnih občil z dejavnostmi TVU-ja '98 ter z vsebino in s časovno razvrstitvijo dogodkov, ki bodo sledili na državni ravni in v lokalnih skupnostih.	19. 10. ob 10. uri
• Slovesnost ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja in slavnostna podelitev priznanj ACS-ja posameznikom in organizacijam na državni ravni.	19. 10. ob 11. uri
• Omizje o pobudah za uresničevanje priporočil deklaracije Pete mednarodne konference Unesca o izobraževanju odraslih; v sodelovanju s Slovensko nacionalno komisijo za Unesco.	
• Uradni sprejem pri vladi RS.	
• Dnevi odprtih vrat na ACS-ju - predstavitev rezultatov projektov in drugi strokovni dogodki državnega pomena - področje izobraževanja odraslih.	20. - 23. 10.
• Dnevi odprtih vrat in strokovni dogodki na drugih institucijah državnega pomena - vsa področja izobraževanja in učenja.	20. - 23. 10.

1.2.2 Priveditve na krajevni ravni

Dejavnosti	Datum/rok
• Slovesnosti ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja na krajevni ravni	20. 10.
• Dogodki in priveditve na krajevni ravni: • s katerimi bodo izvajalci predstavljali bodisi svoje programe/projekte bodisi programe/projekte drugih: dnevi odprtih vrat, razstave, skupne ali posamične predstavitve programov in projektov izvajalca, mesta ali lokalne skupnosti, predstavitve študijskih krožkov, borz znanja, središč za samostojno učenje in drugih projektov ACS-ja in podobno; • na katerih bodo lahko sodelovali udeleženci: delavnice, praktično usposabljanje, testiranje ali preskušanje, organizirano svetovanje, pogovori v tujih jezikih, organizirane razprave, klubski sestanki, omizja, posveti in podobno; • ki bodo spremljali temeljne dejavnosti TVU-ja: sprejemi, družabne priveditve, kulturne predstave, literarni večeri, predstavitve knjig in drugih publikacij, ureditev posebnih mest za strnjeno predstavitev TVU-ja (npr. blagovnice, knjižnice, muzeji, galerije ipd.), uvrstitev informacije o TVU-ju na seje občinske skupščine ali njenih organov, oddaje po lokalnem radiu, oddaje na lokalni televiziji, objave v lokalnem časopisu, tiskovne konference, podelitve priznanj posameznikom, skupinam, organizacijam, lokalni odprti telefoni za svetovanje in podobno.	20. - 25. 10.

1.3. Vzporedne dejavnosti

Vzporedne dejavnosti bodo potekale sočasno s pripravljalnimi in temeljnimi dejavnostmi. Vse leto bodo namenjene:

- vzpostavljanju in negovanju **stikov ACS-ja z drugimi izvajalci na državni in krajevni ravni** z namenom motiviranja, obveščanja, usklajevanja, svetovanja, medsebojnega obiskovanja prireditvev in podobno;
- **komunikaciji z upravnimi organi** z namenom, da tudi letos dosežemo potrditev TVU-ja kot projekta državnega pomena, zagotovimo ustrezne načine financiranja dejavnosti na državni in krajevni ravni ter prisotnost predstavnikov oblasti na prireditvah na obeh ravneh;
- vzpostavljanju in poglobljanju **stikov z javnimi občili** z namenom zagotavljanja ustreznega obveščanja in poročanja na državni in krajevni ravni ter aktivnejših, vsebinsko bogatejših prispevkov javnih občil (intervjuji, samostojni prispevki, omizja, oddaje v živo z možnostjo svetovanja);
- **preučevanju možnosti financiranja TVU-ja** na državni in krajevni ravni (državna in občinska sredstva, razpisi, pridobivanje sponzorjev, mednarodna finančna sredstva);
- **uvajljanju TVU-ja v tujini** - seznanjanje tuje javnosti s TVU-jem, izmenjava poročil, načrtov, izkušenj z organizatorji v drugih deželah, vključitev TVU-ja v mednarodni projekt European Learn Festival.

1.4. Sklepne dejavnosti

Sklepne dejavnosti bodo zaokrožile celoletna prizadevanja vseh sodelujočih v TVU-ju '98 in omogočile postavitev izhodišč za organizacijo naslednjega Tedna.

Dejavnosti	Datum/rok
• Anketa za vse sodelujoče v TVU-ju '98 o opravljenih dejavnostih, izkušnjah, vtisih, kritičnih stališčih, mnenjih in predlogih.	konec oktobra rok: 20. 11. 1998
• TVU-Novičke 1998/5 - povzetek strokovnih prispevkov in dogodkov na ACS-ju v okviru TVU-ja '98.	november
• TVU-Novičke 1998/6 - Poročilo in analiza TVU '98; namenjene izvajalcem TVU-ja '98, javnim občilom, upravnim organom, ustrezni strokovni in širši javnosti.	december
• Prevod Poročila in analize TVU '98 v angleščino in posredovanje tuji strokovni javnosti ter drugim zainteresiranim.	januar 1999
• Sklepne promocijske dejavnosti (predstavitve dosežkov, spoznanj, nagrajencev...) doma in v tujini	po Tednu

Delovna skupina za pripravo TVU-ja na ACS-ju: Meri Beganovič, Zdenka Birman Farjanič, Zoran Jelenc, Sonja Klemenčič, Maja Korošak, Anton Lenarčič, Darko Mali, Ksenija Murari, Zvonka Pangerc Pahernik, Maša Stavanja in Natalija Žalec.

Organizacijski odbor za pripravo TVU-ja: dr. Pavel Zgaga (predsednik), mag. Jože Miklavc, mag. Andreja Hočevar (vsi Ministrstvo za šolstvo in šport), Betka Skuber (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve), Ciril Baškovič (Ministrstvo za kulturo), Janez Dekleva (Gospodarska zbornica Slovenije), Vanja Čepin (Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti), dr. Vida A. Mohorčič Špolar, dr. Zoran Jelenc in mag. Zvonka Pangerc Pahernik (vsi ACS).

2. PRIREDITVE ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE V TEDNU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Pred kratkim so med drugimi aktivnostmi stekle tudi priprave na prireditve, ki jih v Tednu vseživljenjskega učenja organizira Andragoški center Slovenije. Osrednja prireditev bo, tako kot doslej, slovesno odprtje TVU s podelitvijo priznanj. O tem bomo poročali na drugem mestu, tu pa nekaj več o drugih prireditvah. V lanskem letu so ves teden potekale dokaj odmevne predstavitve dosežkov različnih projektov ACS in nekateri drugi dogodki. **Kljub ugodnim odmevom pa smo skrbno ocenili prednosti in slabosti lanskih dogodkov ter mnenja, ki so nam jih v anketi z ocenami o organizaciji TVU '97 posredovali andragoški delavci širom Slovenije.** V skladu s tem smo se letos odločili, da bomo prireditve načrtovali na podlagi naslednjih izhodišč:

- v preteklih letih smo sistematično predstavljali različne projekte ACS. S tem bomo začasno prenehali, ker pri vseh projektih ni novosti, ki bi bile zanimive za širšo javnost, zaželeno pa je tudi, da se enake dejavnosti ne pojavljajo vsako leto. Sodelavci ACS pri tistih projektih, ki v okviru letnega programa dela načrtujejo predstavitve iz drugih razlogov, jih bodo seveda opravili, vendar ne v času TVU;
- prireditve ACS je treba načrtovati tako, da nam ostane več časa za prisotnost na prireditvah »na terenu«. Organizatorji prireditev TVU v različnih krajih Slovenije pogosto izražajo želje, da se jim pridružimo s kakšnim prispevkom ali pa se njihove prireditve zgolj udeležimo, hkrati pa je to priložnost, da več povemo o našem delu, načrtih ipd;
- iz teh razlogov naj prireditve na ACS ne potekajo vsak dan, takrat, ko pa so, naj jih bo več dnevno, tako da se jih bodo obiskovalci izven Ljubljane lahko tudi več udeležili.

Organizatorji prireditev TVU v različnih krajih Slovenije pogosto izražajo želje, da se jim pridružimo s kakšnim prispevkom ali pa se njihove prireditve zgolj udeležimo.

2.1 Predlog prireditev oziroma aktivnosti ACS

Na podlagi naštetih izhodišč smo oblikovali naslednji predlog prireditev oziroma aktivnosti ACS:

2.1.1 Udeležba sodelavcev ACS na prireditvah v različnih krajih Slovenije

Kriteriji so: povezanost s projekti ACS zaradi možnosti predstavitve naših načrtov in dosežkov, povabilo organizatorjev (torej ne prevzemamo organizacijskih ali vsebinskih nalog razen aktivne udeležbe), kraji, kjer še nismo bili na prireditvah TVU, pomembnost za razvoj vseživljenjskega izobraževanja.

2.1.2 Organizacija odprtega telefona na ACS v tednu TVU

Ob njem naj bi ekipa sodelavcev ACS dajala nasvete tistim, ki bi se zanimali za vključitev v izobraževanje ali pa bi spraševali o drugih problemih, povezanih z njihovim izobraževanjem oziroma izobraževanjem odraslih kar tako.

2.1.3 Strokovna razprava na ACS

Gre za podobno prireditev, kot je bila v lanskem letu razprava o izobraževanju in učenju. Namenjena naj bi bila teoretskim razmislekom o določenem vprašanju. Povabili bi različne strokovnjake iz Slovenije, lahko tudi iz tujine. Zaželeno je, da bi ob tej priložnosti izšel zbornik razprav.

2.1.4 Razprava o določenem sistemskem vprašanju,

ki sproža številne in različne odmeve ali pa predstavlja problem pri razvoju izobraževanja odraslih, hkrati pa je take narave, da zadeva širšo strokovno, pa tudi drugo javnost. Če bo le možno, bi jo organizirali na TV, sicer drugače.

To so šele predlogi, do konca marca pa bomo predvidoma že izbrali temi za tretjo in četrto prireditev ter začeli s strokovnimi pripravami. Do takrat pa vas vabimo, da se nam oglasite, če imate kakšen dodaten predlog ali pa bi morda želeli sodelovati pri pripravah.

Sonja Klemenčič, ACS

3. PRIZNANJA ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE POSAMEZNIKOM, SKUPINAM IN ORGANIZACIJAM ZA POSEBNE DOSEŽKE PRI UČENJU ODRASLIH

Eden najlepših dogodkov v lanskih prireditvah vseživljenjskega učenja na nacionalni ravni je bila svečana podelitev priznanj ACS.

Tudi letos bomo podeljevali priznanja tistim, ki se učijo ter pospešujejo razvoj in uveljavljanje učenja odraslih.

Eden najlepših dogodkov v lanskih prireditvah vseživljenjskega učenja na nacionalni ravni je bila prav gotovo svečana podelitev priznanj ACS.

Priznanja smo podelili za:

1. Izjemne uspehe pri učenju in bogatitvi lastnega znanja;
2. Izjemne strokovne dosežke pri učenju in bogatitvi znanja drugih in pri uveljavljanju učenja.

Verjetno se še spomnite, da smo podelili 15 priznanj, ki so posameznike in skupine dvignile na nov in doslej še neobičajen način iz velike množice učečih se odraslih. Tako so se sami, z njimi pa tudi dejavnost izobraževanja odraslih predstavili širši javnosti.

Odmevnost prve podelitve je bila pozitivna, saj se je na svojstven način predstavilo bistvo učenja, ki je ključ do osebnega in strokovnega razvoja nas vseh. Tudi prejemnike priznanj je to vzpodbudilo k še večji zavzetosti za razvoj prav z učenjem.

Pred nami so priprave na letošnje prireditve TVU, v okviru katerih bomo nadaljevali lani začeto podeljevanje priznanj. Vsi, ki ste lani že sodelovali, sprejmite to kot ponovno povabilo k sodelovanju. Prisrčno vas vabimo, da pogledate v svojih okoljih, delovnih sredinah ter med prijatelji in sodelavci odkrijete vse, ki v procesih učenja bogatijo in razvijajo sebe in druge.

Še posebej pa želimo nagovoriti vse tiste, ki se boste letos na novo vključevali v prireditve vseživljenjskega učenja v slovenskem prostoru. Zberite voljo in pogum ter vse tiste, ki resnično zaslužijo javno priznanje za izjemne uspehe pri učenju, predlagajte za priznanje.

Razpis bomo javno objavili v naslednjem mesecu v sredstvih javnega obveščanja in TVU-Novičkah. Naj tej prvi letošnji informaciji dodamo še to, kdo lahko prijavi oziroma da predlog za podelitev priznanja. Predlagajo lahko organizacije, skupine in posamezniki.

Vsa podrobnejša navodila in informacije lahko dobite v Andragoškem centru Slovenije pri Maši Stavanja, tel. 1842 572.

Maša Stavanja, ACS

4. PRIČEVANJA IZVAJALCEV TVU-ja '97

Account, Finance in organizacija, s. p., Ravne na Koroškem

Lani sem prvič kot mentorica študijskega krožka *Zakaj pišem poezijo?* z udeleženci študijskih krožkov ter z občani in obrtniki iz Koroške naredila kar obsežno akcijo TVU '96. Tako sem spodbudila nekatere izvajalce in ti so se letos bolje izkazali kakor jaz. Vendar moram poudariti, da sem imela letos kot samostojna podjetnica v TVU-ju '97 samo eno dejavnost, to je radijska oddaja *Skriti gost na Radiu Radlje*. Seveda ta dejavnost ni tako nepomembna, kakor je videti, saj se v njej odslikavajo izpeljava TVU-ja, radijske stalne oddaje, sodelovanje novega pesnika in pisatelja iz Koroške, ki je tudi deloval v študijskem krožku, predstavitev in učinek izvajanja študijskega krožka in TVU-ja ter odzivnost javnosti. V malo več kot enourni oddaji so sodelovali tudi poslušalci, tako da je bila predstavitev oziroma informacija TVU-ja izvirno izpeljana in da je bil izvirno navezan stik z javnostjo.

Upam, da naslednje leto ne bo težko izpeljati akcije TVU-ja veliko bolj na široko in seveda tudi z delno denarno podporo projekta. Kajti lani so bili denarni izdatki precej veliki in niso bili poravnani z denarjem projekta. Vendar glede na to, da je to vladni projekt, naj ga vlada podpre tako moralno kakor tudi materialno. In ne samo projekt, temveč tudi izvajalce, kajti brez teh projekt ne bi bil smiseln.

Rahela Lešnik

Alfabet, s.p., Štore

Na srečanju nekdanjih UŽU-jevcev sem se pogovorila z njimi o tem, kako so nadaljevali izobraževanje in kako živijo po končanem programu.

Predstavitve študijskih krožkov in razstave v njih narejenih izdelkov so bile namenjene srečanju starih članov in vseh, ki se v prihodnje želijo včlaniti v te krožke. Udeleženci so si izmenjali izkušnje, navdušili za delo v študijskih krožkih nove člane, izoblikovalo pa se je tudi nekaj predlogov za nove vsebine.

Predstavitve programov za demokracijo je bila namenjena predvsem tistim, ki skrbijo za izobraževanje v društvih in krajevnih skupnostih. Dogovorili smo se za več izpeljav različnih programov v njihovem okolju.

Andreja Jelen Mernik

Agencija Tolminska, Tolmin

V letošnjem Tednu smo se prvič lotili programa TVU-ja, ki je poleg velike dodatne dejavnosti in prizadevanj prinesel tudi zelo veliko strokovnega in osebnega zadoščenja posameznikom in organizatorjem za premagovanje sprotnih problemov, pa tudi spodbud za nadaljnje delo.

Glede na to, da je to vladni projekt, naj ga vlada podpre tako moralno kot materialno.

TVU je poleg dodatne dejavnosti in prizadevanj prinesel tudi veliko strokovnega in osebnega zadoščenja.

Naj bo TVU praznik učenja in ne samo predstavitev dejavnosti.

Po programu TVU-ja smo lahko sporočili širši javnosti dosežke nekajletnega dela v izobraževanju odraslih. Tako smo denarno nagradili tisočo udeleženko v programih izobraževanja odraslih.

V letih od leta 1993 do 1997 se je udeleževalo programov:

- za pridobitev izobrazbe 367 oseb (33 %),
- tečajev tujih jezikov in računalništva 504 osebe (46 %),
- funkcionalnega znanja 98 oseb (9 %),
- študijskih krožkov 131 oseb (12 %).

Izrečene so bile pohvale članom študijskih krožkov iz Drežnice, članom izobraževalnih programov za nosilce kmečkega turizma ter dolgoletnim predavateljem. Omizje na temo Kultura gostinsko-turistične ponudbe in razvijanje in ohranjanje identitete je ponudilo presenetljive sklepe širšega projekta, namenjenega ciljnim skupinam: neposredno zaposlenim v gostinstvu in turizmu, posredno zaposlenim in članom različnih društev kakor tudi širšemu krogu prebivalstva za razvijanje kakovosti s povezovanjem delovanja gosta in gostitelja ter širšega in ožjega okolja pri razvijanju in ohranjanju kulture odnosa do gosta, narave, kulturne dediščine, jezika, kulinarike, ter ohranjanju identitete s poudarkom na čustveni in osebni usmerjenosti udeležencev.

Mirjam Perovič

Animacija, d.o.o., Ptuj

Zamisel o predstavitvi TVU-ja je v Sloveniji hitro zaživela. Še zmeraj se čuti izoliranost posameznih institucij, ki bi morale že zaradi zdrave tekmovalnosti nastopati skupaj vsaj v TVU-ju, a tega ne zmorejo ali nočejo. O vzrokih ne bi govorila.

Za obiskovalce so zanimivi načini predstavitve dejavnosti, saj spoznajo, da se ne učimo samo v učilnicah pod vodstvom strogega učitelja.

Želimo si, da bi TVU '98 na Ptujju potekal še bolj veselo, zabavno, tudi "odštekano mladostno", v različnih razmerah in oblikah. Naj bo to praznik učenja, in ne samo predstavitev dejavnosti.

Franja Čeh

Center D. Boštjančič, Draga, Ig - enota Škofljica

TVU je uspel nad pričakovanji. To je bila priložnost, da smo pomen in smiselnost vseživljenjskega učenja tudi za odrasle osebe z zmerno, s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju predstavili širši javnosti. Hkrati je bila to še ena izmed možnosti in oblik za predstavitev našega življenja in dela navzven, s tem pa za boljšo poučenost javnosti in zmanjševanje napačnih predstav in predsodkov.

Vse prireditve so imele natanko opredeljen namen in cilj. Zelo smo bili

presenečeni nad obiskom ob dnevu odprtih vrat in smo sklenili, da bomo svoja vrata odprli še kdaj. Tudi omizje je bilo dobro obiskano, pogrešali smo le predstavnike Pedagoške fakultete. V tem tednu smo se veliko naučili, trud, vložen v TVU, ni bil zaman.

Alenka Golob

Center za izobraževanje odraslih na ŠC za PET, Ljubljana

Iz TVU-ja smo se, podobno kot prejšnje leto, vsaj v našem Centru, najmanj "naučili" mi sami, organizatorji tedna:

- ker se še zmeraj ne moremo sprijazniti z resnico, da smo organizatorji TVU-ja večji navdušenci kakor udeleženci;
- ker še zmeraj ne znamo medijsko predstaviti svojega tedna in biti vsaj malo manj dolgočasni in bolj zanimivi kot tako zelo popularni politiki ali poslovniki (mislim na celotno promocijo TVU-ja);
- ker smo zmeraj znova razočarani, da se naši učitelji, dijaki in preostala učeča se družba, bolj malo zanimajo za naša prizadevanja;
- ker TVU še zmeraj ni leto vseživljenjskega učenja, ali pa morda je in zato od TVU pričakujemo preveč?!

Ida Srebotnik

Center Vita, d.o.o., Koper

Prireditve so bile zelo obiskane in so imele odmev v nekaterih javnih občilih, predvsem opozicijskih in zamejskih. Skoraj ali popolnoma pa sta jih "spregledala" radio in Primorske novice. TV Koper je pripravila reportažo, prav tako tudi TV Slovenija.

Leda Dobrinja

Euro šola, d.o.o., Ljubljana

Letos smo imeli v Euro šoli dneve TVU-ja že drugič in jih z enega dne razširili na tri dni. Lani je bil osrednji dogodek odprtje Središča za samostojno učenje; letos je program obsegal predstavitve nekaj pomembnih izobraževalnih vsebin, ki jih izpeljujemo v Euro šoli Ljubljana. Odprtje je bilo poseben kulturni dogodek. Nastopila je znana pevka šansonov Jerca Mrzel, ki je poleg slavnostnih govornikov - vodilnih delavcev Euro šole - s svojo toplo besedo nagovorila navzoče.

V drugem delu dneva smo udeležencem predstavljali programe, ki so jih zanimali, hkrati pa so potekali pogovori z odraslimi v angleškem in nemškem jeziku. Ob 16. uri je bila delavnica izraznega plesa za otroke in odrasle;

**Menimo, da je
potrebne še več
propagande.**

otroci so se zares učili in plesali, odrasli pa smo bolj opazovali in sramežljivo poskušali narediti kakšen lik, gib ali korak.

Drugi dan TVU-ja je bil namenjen tujim jezikom in smo imeli odprte vroče telefonske linije za vse, ki se prireditve prvi dan niso mogli udeležiti, in nasploh nimajo časa za tečaje tujih jezikov, vendar pa želijo malce vaditi pogovor v tujem jeziku.

Tretji dan smo preskusili tudi spretnosti uspešnega poslovnega komuniciranja, v mali in prijetni skupini. Otroci pa so znova uživali v delavnici angleškega in nemškega jezika.

Bilo je zanimivo, pisano in še drugače kakor druge dni, vendar premalo obiskano, saj so prihajali boječe in tudi v skrbeh, koliko bo treba plačati. Menimo, da je potrebne še več propagande. Teden vseživljenjskega učenja naj bi se podaljšal v mesec, zlasti v večjih mestih, kakor je Ljubljana, kjer se je isti dan dogajalo najmanj troje ali pet zanimivih dejavnosti.

Darja Miklič

Filozofska fakulteta, Oddelek za pedagogiko in andragogiko, Ljubljana

Letos se je organizacijam, dejavnim v okviru prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja, pridružila tudi prva visokošolska institucija ljubljanske Univerze, Filozofska fakulteta. Študentke in študenti Oddelka za pedagogiko in andragogiko, natančneje študenti andragogike, so pod vodstvom asistentke Sabine Jelenc Krašovec pripravili dve prireditvi. Poudariti moram, da brez velike prizadevnosti in ustvarjalnosti študentov pri zbiranju gradiva in dekoraciji ob organizaciji razprave, TVU na Filozofski fakulteti ne bi uspel tako, kot je.

Vse dni v Tednu vseživljenjskega učenja in še naslednji teden je bila v pritličju Filozofske fakultete na ogled razstava *Razvoj študija pedagogike in andragogike skozi čas*, ki je prikazovala začetke študija pedagogike in andragogike, predstavljala pomembne posameznike, ki so s svojimi prizadevanji vplivali na potek študija in ključne mejnike študija pedagogike in andragogike. Razstava je trajala 14 dni zato, ker v Tednu vseživljenjskega učenja fakulteta še ni začela s predavanji in si razstave marsikateri študent ali drugi obiskovalec sicer ne bi ogledal.

Poleg razstave pa smo v Tednu vseživljenjskega učenja pripravili tudi strokovno razpravo na temo *Kakšen je kvaliteten študij in kje iskati spodbude zanj*, ki je bila 1. oktobra 1997. Iztočnice za razpravo so podali prof. dr. Barica Marentič Požarnik s Filozofske fakultete, dr. Bogomir Mihevc iz VPIS-a, prof. dr. Katja Vadnal z Biotehnične fakultete, prof. Nataša E. Jelenc z Andragoškega centra in predsednik Študentskega sveta Filozofske fakultete Dejan Petek, razpravo pa je vodila asistentka Sabina Jelenc Krašovec. Na razpravo so bili vabljeni

vsi profesorji, asistenti in študenti z različnih visokošolskih institucij ter vsi, ki jih je problematika zanimala. Razprave se je udeležilo 25 zainteresiranih.

Nekaj dni kasneje, 7. oktobra, so štirje udeleženci razprave o tej temi spregovorili tudi v *izobraževalni oddaji na Radiu Slovenija (1. program)*, v *oddaji Intelekt*, in tako možnosti iskanja novih poti k bolj kakovostnemu študiju predstavili tudi širšemu krogu poslušalcev.

Vsi, ki smo sodelovali pri pripravi dejavnosti v okviru TVU-ja na Oddelku za pedagogiko in andragogiko na Filozofski fakulteti, smo bili zadovoljni z našo prvo udeležbo in predstavivijo in upamo, da bo to dejavnost, ki bo postala naša stalna spremljevalka. Hkrati si želimo, da Teden vseživljenjskega učenja ne bi potekal le na enem od oddelkov Filozofske fakultete, temveč da bi pri prireditvi sodelovala celotna Filozofska fakulteta in druge visokošolske institucije znotraj obeh univerz; to bi razgibalo njihovo dejavnost in dokazalo, da podpirajo idejo o vseživljenjskem učenju tudi akademske institucije.

Želimo si, da bi moto, ki smo ga na majicah nosili letošnji organizatorji Tedna vseživljenjskega učenja na Filozofski fakulteti "UČENJE JE MOJ STIL", postal moto tudi za druge, ki si pridobivajo znanje na slovenskih visokošolskih institucijah.

Sabina Jelenc Krašovec

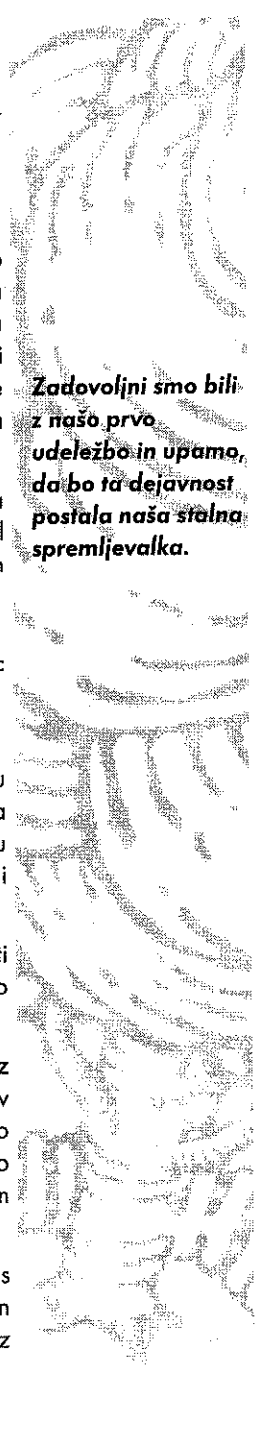
Glasbena šola Postojna

3. oktobra 1997 je v Glasbeni šoli Postojna potekala vrsta dejavnosti v sklopu TVU-ja. Že dopoldne so naši učitelji in učenci pripravili predstavitev glasbil za učence tretjih razredov osnovnih šol. Glasbila so si ob prijetnem komentarju naše pedagoginje ogledovali z velikim zanimanjem, ob tem pa prisluhnili tudi zvokom, ki so jih iz njih izvabljali njihovi vrstniki.

V zgodnjih popoldanskih urah je šola odprla vrata vsem, ki so hoteli zvedeti kaj več o raznoliki dejavnosti naše šole. Naši učitelji so se v ta namen dobro pripravili, zato je dan minil tako, kakor smo načrtovali.

Posebno zanimivo je bilo v učilnici, v kateri je potekala glasbena delavnica z naslovom *Ustvarjanje ob glasbi*. Malčki, izbrani učenci prvih in drugih razredov osnovne šole, so se pod strokovnim vodstvom naših učiteljev naučili novo pesmico in ob petju sproščeno muzicirali na Orfejevih inštrumentih. Njihovo pristno doživljanje glasbe in žareči obrazi so nas prepričali, da je takšne in podobne delavnice vredno še kdaj organizirati.

Vrhunec tistega dne je bil večerni koncert učencev naše šole. Na njem so se s kakovostnimi interpretacijami predstavili naši najboljši učenci. Temu primeren je bil tudi odziv poslušalcev, saj so vsakega nastopajočega nagradili z navdušenim ploskanjem.

Zadovoljni smo bili z našo prvo udeležbo in upamo, da bo ta dejavnost postala naša stalna spremljevalka.

Dan je minil v vedrem in ustvarjalnem ozračju, zato je vsem udeležencem ostal v lepem spominu.

Neda Nanut

Glotta Nova, Ljubljana

Dejavnosti v TVU-ju smo organizirali od 29. septembra do 3. oktobra 1997. Tedna v taki ali drugačni obliki se je udeležilo 583 ljudi (378 žensk, 198 moških in 7 otrok). V petih dneh, kolikor je trajal TVU, smo organizirali 35 izobraževalnih akcij. Vse dejavnosti centra so bile za udeležence brezplačne in so potekale večidel kot delavnice. Za posamezne dejavnosti so organizatorji ali predavateljji pripravili tudi gradivo.

Vse dejavnosti centra so bile za udeležence brezplačne in so večinoma potekale kot delavnice.

Da bi se udeleženci TVU-ja v našem centru dobro počutili, so si lahko stregli s čajem, sokom, kavo, piškoti, sadjem, bomboni...

Za sofinanciranje dejavnosti v času TVU-ja smo prosili Mesto Ljubljana. Odgovora še nismo dobili. Ugotavljamo, da so stroški organizacije TVU-ja znašali 540.102 tolarja.

Ocena: Kljub velikemu prizadevanju in denarnim izdatkom menimo, da smo z organizacijo in udeležbo TVU-ja zelo zadovoljni. ACS-ju se zahvaljujemo, da nam je pri predstavitvi in organizaciji Tedna pomagal. Brez pomoči ACS-ja naš Teden ne bi tako uspel, kakor je. Dokumentacija o TVU-ju je na vpogled v našem centru.

Jelica Pegan Stemberger

IC Smeri Ravne na Koroškem

V občini Ravne-Prevalje nam je uspelo v TVU-ju pripraviti in izpeljati skupen program prireditev v občini. Priredil in usklajeval ga je IC Smeri Ravne na Koroškem.

Skupni program smo pripravili, da bi občanom pokazali, da je učenje vrednota, namenjena vsem ljudem v vseh življenjskih obdobjih.

Skupni program smo predlagali in se pri njegovi pripravi zelo potrudili zato, da bi občanom s skupnim nastopom pokazali in jih opozorili, da je učenje vrednota, namenjena vsem ljudem v vseh življenjskih obdobjih. V skupnem občinskem programu je bilo kar 56 prireditev, izpeljalo jih je 20 izvajalcev. To pomeni 241 ur organiziranega učenja za 5.300 udeležencev.

V programu so sodelovali:

- institucije formalnega šolskega sistema v kraju, ki se ukvarjajo z izobraževanjem mladine in odraslih (vrtci, osnovne in srednje šole, Ljudska univerza) in
- druge organizacije in društva ter združenja, ki se ukvarjajo z dejavnostmi, namenjenimi učenju.

Vsebinsko je program obsegal:

- teme in prijeme, namenjene širjenju in dojetanju pomena, zamisli in zasnovne vseživljenjskega učenja (predavanje, pisno gradivo, dejavnosti z osnovnošolci, idr.);
- prikaz dejavnosti in seznanjanje s programi posamezne institucije ali društva (dan odprtih vrat ali druge predstavitve in povabila k sodelovanju, razstave, sestanki skupin za samopomoč, demonstracija dejavnosti;
- kulturno-izobraževalne prireditve (predstavitve knjige, odprtje likovne razstave),
- izobraževalne dejavnosti, namenjene določenim skupinam prebivalstva (iskalci zaposlitve, starši-vzgojitelji, gobarji, gostinci...).
- Skratka, program je bil obsežen in zelo raznolik.

Pri naslednjih podobnih projektih bo treba več pozornosti nameniti programskemu usklajevanju vsebine – jo urediti v tematske sklope ali podobno.

Zadovoljni smo, ker je bilo prireditev veliko, v prihodnje pa bo treba v skladu s cilji nameniti več pozornosti kakovosti programov. Če bomo pri načrtovanju upoštevali pridobljene izkušnje, bo mogoče uresničiti tudi to. Priznati je treba, da je bila priprava skupnega programa v tako kratkem času, kolikor ga je bilo na voljo, od spoznavanja, kako koristno je skupno nastopanje, do priprave programa za tisk, zahtevno delo. Vendar smo bili ob koncu, ko smo dosežke razčlenili, zadovoljni, da je prireditev uspela. Ob zadovoljstvu pa se poraja navdušenje in hkrati načrti za naslednje leto. Vsi sodelujoči pa so menili, da bi morala občina ali država k tovrstnemu delu le prispevati nekaj denarja.

Ana Pavše

Inštitut RS za rehabilitacijo (IRSR), Ljubljana

Nezgodnih možganskih poškodb je največ med mladimi, ki po poškodbi nadaljujejo šolanje ali pa se začno potem na novo izobraževati. Posledice take poškodbe pa so pogosto vidne tudi pri učenju. Kažejo se kot motnje v zbranosti in pozornosti, motnje spomina, hitra utrudljivost in težje izražanje naučenega.

Pogosto oseba težav pri učenju ne prepozna. Njenih potreb pa ne prepoznajo niti starši niti učitelji. Zato smo na Inštitutu RS za rehabilitacijo zasnovali projekt, kako pomagati pri učenju tem osebam s posebnimi potrebami. Poimenovali smo ga Učenje – želim, hočem, zmorem. Namen našega projekta je pomagati prepoznavati težave pri učenju in osebe po nezgodni možganski poškodbi spodbuditi k njihovem reševanju. Naš cilj je praktično preskusiti različne metode učenja in tehnike pomnjenja in tako omogočiti vsakemu udeležencu, da izbere tak način učenja, ki je zanj najprimernejši.

Opisani projekt je bil tema naših dejavnosti v okviru TVU-ja. Dvakrat smo organizirali predstavitve projekta, ki je bila namenjena osebam po nezgodni

Naslednjič bo več pozornosti treba nameniti programskemu usklajevanju vsebine – jo urediti v tematske sklope ali podobno.

